

(Załącznik nr 1):

**Międzywydziałowy Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni
Akademia Medyczna w Gdańsku , Powstania Styczniowego 9b, Gdynia
- zadania, efekty i środki w dziedzinie ochrony zdrowia pracujących**

(Materiały na posiedzenie Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP w dn.17.03.2009 r.)

Uwaga: w niniejszej informacji opisano tylko tę część zadań i efektów działań Instytutu, które związane są bezpośrednio z tematem: ochrona zdrowia pracujących.

Zadania:

Międzywydziałowy Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni (MIMMiT AMG) jest jednostką dydaktyczną, naukową, badawczą i praktyczną (Akademiczne Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej – **ACMMiT SPSK AMG**)

- prowadzącą prace naukowe, badawczo – wdrożeniowe, usługowe, orzecznictwo, ekspertyzy, dydaktykę i szkolenia doskonalące kadr, oraz projekty legislacyjne m. innymi w dziedzinie: medycyny pracy i zagrożeń środowiskowych, oraz promocji zdrowia
- ukierunkowaną na specyfikę medycyny morskiej, tropikalnej, podwodnej, transportu i podróży, higieny portu i pobraża, sanitarnej ochrony granic kraju.

Misją Instytutu w tej sferze jest: bezpieczeństwo życia i promocja zdrowia w procesie pracy.

Instytut powstał w Gdyni w 1937 r. jako filia Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie, a z dn. **5 czerwca 1939** został erygowany jako samodzielny Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej. Reaktywowany w 1946 r. jako Instytut Medycyny Morskiej w strukturze AMG, w latach 1953 – 2003 działał jako samodzielna jednostka, od 1.10.2003 r. inkorporowany został ponownie w struktury AMG jako jednostka międzywydziałowa pod w / w nazwą. Od początku istnienia ochrona zdrowia zatrudnionych, zwłaszcza w gospodarce morskiej wpisana była w jego podstawową działalność, nadal kontynuowaną.

W ramach tej misji Instytut uczestniczy w:

- 1/ **rozwoju dyscypliny naukowej**, zgodnie z przedmiotem i statutem działalności jednostki
- 2/ **potrzebach społecznych** określonych w ramach **Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015**, tj podniesienia poziomu i jakości życia poprzez poprawę zdrowotności mieszkańców Polski
- 3/ **potrzebach edukacyjnych** w szkolnictwie wyższym, wpisanych w **Strategię Lizbońską**, rozumianych jako innowacyjność gospodarki opartej na wiedzy
- 4/ **międzynarodowych programach działalności badawczo-rozwojowej**, w której priorytetem jest ochrona środowiska i jego wpływ na zagrożenie zdrowia

W rankingu uczelni wg KBN i Ministerstwa Instytut posiadał w latach 2003-2008 w ramach tej działalności kategorię II/ I.

Struktura:

Zagadnieniami ochrony i promocji zdrowia pracujących zajmują się przede wszystkim/ bezpośrednio:

1/ w strukturze **MIMMiT AMG** :

- Klinika Chorób Zawodowych i Wewnętrznych z Pracowniami: Psychologii Pracy, Orzecznictwa Zawodowego oraz Krajowym Ośrodkiem Medycyny Morskiej
- Klinika Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych z Krajowym Ośrodkiem Medycyny Tropikalnej, oraz Zakład Medycyny i Epidemiologii Tropikalnej
- Klinika Hiperbarii i Ratownictwa Morskiego z Krajowym Ośrodkiem Hiperbarii

- Zakład Ochrony Środowiska i Higieny Transportu
  - Zakład Toksykologii Środowiska
  - WHO (Occupational) Maritime Health Collborating Center
- Informacje szczegółowe o tych zakładach MIMMiT pod adresem:
<http://old.amg.gda.pl/uczelnia/informator/index.php?id=253>

2/ w strukturze **ACMMiT SPSK AMG**:

- Przychodnia Chorób Zawodowych, Tropikalnych i Wewnętrznych z Poradniami: Laryngologiczną, Okulistyczną, Badań Czynnościowych Układu Oddechowego, Pracownią Szczepień Ochronnych i innymi

Informacje szczegółowe o ACMMiT pod adresem: www.acmmiit.gdynia.pl

Baza:

Instytut dysponuje bazą materialną, stanowiącą własność AMG, rejestrowaną w KRS, w tym:

- **zespołem Klinik** (106 łóżek), przychodni, poradni, laboratoriów i specjalistycznych pracowni oraz zapleczem dydaktycznym dla studentów i podyplomowych kursów specjalizacyjnych.
- **specjalistycznym wyposażeniem** diagnostycznym i badawczym do prowadzenia prac badawczych i usługowych m.in. w zakresie diagnostyki chorób zawodowych, zdolności do pracy, zagrożeń psycho-socjalnych, biologicznych, fizycznych i toksycznych w środowisku pracy i bytowania, testowania materiałów używanych w produkcji i w budownictwie, badania bio- aerozoli, i innych ekologicznych zagrożeń cywilizacyjnych.
- własnym, międzynarodowo redagowanym czasopismem naukowym: **International Maritime Health** (English ed.), rejestrowanym w Medline, Safety and Health at Work i ILO-Cis Bulletin.
- **ośrodkiem szpitalno - ambulatoryjnym w Kisangondo**, Angola, prowadzonym przez pracowników Instytutu we współpracy z Portugalią (Uniw.Lisboa) i Angolą (Uniw.w Luandzie), stanowiącym m.in.ośrodek stażu specjalizacyjnego w medycynie transportu.

Kadry:

Po restrukturyzacji Instytutu w ostatnich 8 latach w MIMMiT AMG zatrudnionych jest około 50 osób na etatach: nauczycieli akademickich i technicznych, a w ACMMiT SPSK około 180 pracowników ochrony zdrowia na etatach szpitalnych, technicznych i administracyjnych.

Na bazie w/w struktury rozwinięte są m.in.:

- zespoły specjalistów w zakresie **diagnostyki, leczenia i prewencji** chorób zawodowych i para-zawodowych, tropikalnych, wypadków przy pracy, zwłaszcza w transporcie morskim i rybołówstwie, orzecznictwa dla potrzeb WOMP, ZUS, PIS i Sądów, w tym komisje odwoławcze dla nurków, osób zatrudnionych na statkach morskich, oraz delegowanych do pracy w krajach tropikalnych, w transporcie i komunikacji (we współpracy z WOMP)
- zespoły posiadające uprawnienia do **certyfikacji i świadczenia badań profilaktycznych** związanych z wypełnianiem dyspozycji Kodeksu pracy w zakresie ochrony zdrowia pracujących:
  - nurków, osób zatrudnionych na statkach morskich, osób udających się do krajów o odmiennym klimacie, pracowników transportu (kierowców), osób zatrudnionych w warunkach uciążliwych i szkodliwych (m.in. na platformach wiertniczych, pracujących na wysokości itp.), pracowników ochrony, policji, straży pożarnej, osób posiadających lub ubiegających się o pozwolenie na broń
  - zespoły uczestniczące w **dydaktyce i specjalizacji** ze szczególnym uwzględnieniem roli ochrony i promocji zdrowia w procesie i w miejscu pracy w ramach przedmiotu: medycyna pracy, medycyna podwodna i hiperbaryczna, medycyna tropikalna, w tym dla:

- a/ studentów VI r. medycyny
- b/ lekarzy specjalizujących się w medycynie pracy (staże z klinicznej patologiii zawodowej i kursy doskonalące w ramach współpracy z CMKP i krajowym konsultantem)
- c/ lekarzy specjalizujących się w medycynie transportu (rezydentury)
- d/ lekarzy krajowych i zagranicznych odbywających kursy doskonalące w dziedzinie medycyny morskiej i tropikalnej w ramach współpracy z WHO (3 kursy) oraz w ramach współpracy z wojskowymi służbami medycznymi dla potrzeb polskich kontyngentów sił zbrojnych
- e/ studentów akademii morskiej w ramach szkolenia liderów promocji zdrowia na statkach morskich we współpracy z Akademią Morską w Gdyni (3 zrealizowane w latach 2006 – 2008 6 tygodniowe kursy, łącznie ponad 200 uczestników)
- f/ inspektorów sanitarnych dla potrzeb granicznych stacji san.epid. oraz kontroli zagrożeń pracowników przez czynniki biologiczne i toksyczne na statkach i w portach.

Współpraca MIMMiT AMG z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami:

w kraju Instytut współpracuje z:

- 1/ Ministerstwem Zdrowia i Ministerstwem Infrastruktury jako ekspert do spraw dostosowania ustawodawstwa UE dot. bezpieczeństwa życia i pracy na statkach morskich
- 2/ pozostałymi instytutami medycznymi w Polsce zajmującymi się ochroną zdrowia pracujących (Łódź, Sosnowiec, Lublin) uczestnicząc w:
  - wymianie naukowej, kongresach i konferencjach naukowo szkoleniowych, publikacji wyników badań dot. diagnostyki, leczenia, prewencji i profilaktyki w medycynie pracy
  - kształtowaniu standardów częstotliwości i zakresu badań profilaktycznych, wykazu chorób zawodowych oraz kształtowaniu projektów legislacyjnych dotyczących ochrony zdrowia pracowników, służb medycyny pracy (udział w 9 projektach ustaw, rozporządzeń MZ i wytycznych metodologicznych)
  - podejmowaniu zleczanych przez MZ grantów dot. ochrony zdrowia przed zagrożeniami biologicznymi i promocji zdrowia w miejscu pracy (3 granty w ostatnich latach)
- 3/ Krajowym Konsultantem w dziedzinie medycyny pracy i Krajowym Konsultantem w dziedzinie medycyny transportu w zakresie tworzenia i realizacji programów specjalizacji, umiejętności i kursów doskonalących w tych dziedzinach, oraz programów dydaktyki z zakresu medycyny pracy na uczelniach medycznych
- 4/ z WOMP w Gdańsku w zakresie cykli szkoleń dla lekarzy medycyny pracy

zagraniczna współpraca Instytutu nawiązana jest z:

- 1/ WHO w ramach Occupational Health Collaborating Center przy określaniu priorytetów programów badań i działań na rzecz poprawy jakości życia, promocji zdrowia i bezpieczeństwa pracy – Instytut wpisany jest w 3 programy dot. stresu w pracy i jakości życia na statkach morskich, wypadkowości w żegludze, oraz wydawania International Maritime Health na lata 2009 – 2015, a w 2008 r. został współautorem podręcznika WHO; International Medical Guide for Ships
- 2/ ośrodkami w: Norwegii; Uniwersytet Haukeland, NCMM w Bergen, Danii; SDU w Esbjerg , Niemczech; IfASM w Hamburgu, Wlk. Brytanii; WU w Cardiff, Grecji; NSPH w Atenach i UT w Larissie – utworzenie sieci współpracujących ośrodków medycyny morskiej w celu rozwoju badań i wymiany specjalistów w dziedzinie telemedycyny, stresu w pracy na platformach wiertniczych, kontroli zagrożeń biologicznych na statkach morskich (2 umowy)

3/ w/w i innymi ośrodkami oraz International Maritime Health Association w celu wymiany naukowej i organizacji Międzynarodowego Kongresu Medycyny Morskiej, Tropikalnej i Hiperbarycznej w Gdyni w dn.4-6 czerwiec 2009 r. oraz współpracy wydawniczej IMH
4/ ICOH w ramach czynnego uczestnictwa i prezentacji wyników badań na światowych kongresach medycyny pracy

Do efektów w/w działań naukowych i praktycznych, po części już wymienionych powyżej zaliczyć należy:

- istotny wkład Instytutu w rozwój badań w dziedzinie medycyny pracy, medycyny morskiej, tropikalnej i hiperbarycznej w kraju i na świecie
- istotny wkład Instytutu w legislację i standardy tych dziedzin w Polsce
- stałe podnoszenie wiedzy lekarzy, studentów i społeczeństwa w tych dziedzinach, stanowiące warunek poprawy zdrowotności, jakości życia i bezpieczeństwa pracy w gospodarce, transporcie i żegludze morskiej
- członkostwo pracowników Instytutu w międzynarodowych towarzystwach naukowych i ich zarządach, jako uznanych ekspertów w swoich dziedzinach (Trop Med. Europ, European Committee for Hyperbaric Medicine, European Undersea and Baromedical Society, Internastional Maritime Health Association i inne)
- uzyskanie przez czasopismo IMH Gdynia oficjalnego statusu najważniejszego w świecie anglojęzycznego forum naukowego w dziedzinie medycyny morskiej

Środki:

Działalność Instytutu finansowana jest w oparciu o środki :

1/ - na **podstawową działalność statutową oraz działalność dydaktyczną MIMMiT** z dotacji MN na naukę i MZ na dydaktykę, oraz pochodzące z wniosków inwestycyjnych i modernizacyjnych, pozyskanych grantów naukowych, sprzedaży usług i ekspertyz, dotacji na działalność wspomagającą badania (DWB), dotacji wydawniczej z KBN

2/ - na **podstawową publiczną ochronę zdrowia w ramach kontraktów ACMMiT** z NFOZ, sprzedaży usług diagnostycznych i leczniczych, ekspertyz i opinii dla zakładów i przedsiębiorstw, oraz opieki nad pracującymi w ramach profilaktyki, sprzedaży usług w samorządowych programach prewencji chorób (krążeniowych, nowotworowych itp.)

W/w środki są niezwykle skromne i nie wystarczające dla potrzeb dalszego rozwoju jednostki, amortyzacji wyposażenia, modernizacji i dostosowania do norm i dyrektyw unijnych. Ich wykorzystanie poddawane jest audytowi zewnętrznemu. Mimo tych ograniczeń dążymy do utrzymania naszej pozycji i kontynuowania głównych kierunków działań.

Dyrektor MIMMiT
Dr hab. n. med. B. Jaremin, prof. ndzw.